

Svampsjukdomar i oljeväxter

Peder Wærn, Jordbruksverkets Växtskyddscentral i Uppsala

Det var svaga angrepp i försöken, men svampbehandling gav ändå en viss merskörd. Cantusbehandlingen medförde en senare mognad än Amistar och gav också en något högre merskörd där svartfläcksjuka förekom.

För att jämföra effekten av Amistar med det ej registrerade preparatet Cantus mot svampsjukdomar utlades 5 försök. Försöken låg i

Västra Götalands, Örebro, Östergötlands, Västmanlands och Uppsala län. Bekämpningen som gjordes med två doser av vardera preparat utfördes vid full blomning (DC 65). Cantus, med aktiv substans boskalid, tillhör en ny grupp av svampmedel. Boskalid ingår bl a i preparatet Signum, som nyligen är registrerat för användning mot svampsjukdomar i bl a ärter och bönor.

Tabell 27. Svampbekämpning i våroljeväxter. Fem försök i FiV, ÖSF och Svea. 2007. L 15-8040

Behandling	Dos kg, l/ha	DC	Skörd och merskörd kg/ha						Beställare
			Vinninga	Vintrosa	Motala	Brunnby	Hallstaber	Medel	
Obehandlat			2200	2070	2060	2300	1710	2070	Regionen
Amistar	1,0	65	+330	+270	+30	+190	+160	+200	Reg/VSC
Amistar	0,5	65	-40	+200	+80	+220	+110	+120	Reg/VSC
Cantus	0,5	65	+590	-10	+300	+220	+130	+250	BASF
Cantus	0,25	65	+630	+160	+220	+220	+70	+260	Sv. Raps
Län			O	T	E	U	U		
Bomullsmögel i obeh, %			0,5	0	2	0,5	1		
Svartfläcksjuka i obeh, %			5	0	5	1	0		
LSD			200	220	220	150	ns	ns	
CV %			5,3	6,7	6,6	3,8	5,5	6,3	
PROB			0,0001	0,0328	0,0458	0,0223	0,1840	0,0747	

Tabell 28. Vattenhalt vid svampbekämpning i våroljeväxter. Fem försök i FiV, ÖSF och Svea. 2007. L 15-8040

Behandling	Dos kg, l/ha	DC	Vattenhalt vid skörd, %					
			Vinninga	Vintrosa	Motala	Brunnby	Hallstaber	Medel
Obehandlat			16,8	20,7	8,7	8,3	11,1	13,1
Amistar	1,0	65	22	26,0	8,5	9,0	11,5	15,4
Amistar	0,5	65	18,9	25,5	8,7	9,1	11,4	14,7
Cantus	0,5	65	26,8	29,7	9,5	9,0	12,0	17,4
Cantus	0,25	65	24,6	27,9	8,9	9,3	11,9	16,5
Län			O	T	E	U	U	
LSD			2,9	1,7	ns	0,7	0,7	2,4
CV %			9,1	4,3	6,9	5,2	3,8	12,1
PROB			0,0001	0,0001	0,2881	0,0350	0,0374	0,0212

Bomullsmögel – inget stort problem 2007

Angreppen av bomullsmögel blev i allmänhet svaga i hela Mellansverige. Detta trots att risken för bomullsmögel bedömdes som stor i hela området, utom norr om Mälaren, på grund av tidig apothecieutveckling och nederbördsrika förhållanden. Det fanns dock enstaka fält där bekämpning var motiverad. Orsaken till att angreppen blev oväntat svaga är svårt att förklara. Möjligen kan det vara så att det regnade för mycket så att sporer och kronbladen sköljdes av.

Även förekomsten av svartfläcksjuka var liten.

Cantus bäst, men svaga eller obefintliga angrepp i försöken

Endast små eller inga förekomster av bomullsmögel och svartfläcksjuka noterades i

försöken och inte i något fall gick det att utläsa några säkra bekämpningseffekter. I försöket på Vinninga fanns en effekt på svartfläcksjukan, men det var ingen skillnad mellan preparaten. Det som däremot var tydligt i försöket var att Cantusleden mognade av senare än övriga led, vilket återspeglas i högre vattenhalt vid skörd (tabell 28). Detta är sannolikt förklaringen till den högre merskorde för Cantus oavsett dos. Om det är en direkt påverkan på plantan, s.k. greening-effekt, eller en effekt på förekommande svampar är svårt att säga. Även för Amistarbehandlingen blev vattenhalten högre, men ej lika mycket som för Cantus. Cantusbehandlingen medförde även i övriga försök en senare mognad.